

Policy för jävssituationer

Syfte

Att policyn skapar förtroende för riksförbundets verksamhet och att beslut bygger på oberoende och självständighet gentemot egennyttiga intressen. För förbundets trovärdighet är det också av mycket stor vikt att de ekonomiska medel det förfogar över hanteras på ett sätt som skapar förtroende och att medlen används såsom stadgat samt att redovisning av planerad och genomförd verksamhet är transparent och fri från misstänkta jävssituationer.

Jäv i ideell förening

Ideella föreningar lyder inte under förvaltningslagens avsnitt om jäv men är lämplig att följa för en stor organisation. Viss hantering kan falla under det som kallas ”god förenings sed” eller under annan lagstiftning där formellt ansvar kan utkrävas.

Beslut fattas av förtroendevalda och tjänstemän enligt delegationsordning eller motsvarande. Enskilda intressen kan i vissa fall riskera att beslut inte fattas opartiskt. Jäv riskerar därför att uppstå. Både tjänstemän och förtroendevalda kan vara jäviga.

Det är viktigt att påpeka att den som anser sig jävig ska själv anmäla detta och får inte delta i handläggningen av ärendet, alltså inte heller i förberedelserna för beslut.

Exempel på situationer då jäv kan uppstå, intresse- respektive släktskapsjäv.

- Upphandling av varor och tjänster. Förtroendevald eller tjänsteman som deltar i beslutet har en särskild relation med någon i eller till företaget och kan således gynnas ekonomiskt eller på annat sätt
- Ordförande och kassör/ekonomiansvarig är närstående
- Anställning. Förtroendevald eller tjänsteman förordar eller underkänner sökande som denne har en särskild relation till
- ”Sitta på två stolar”. Att delta i beslut i en stiftelse eller liknande som är associerad till förbundet och som kan gynna en närstående, exempelvis utdelande av projektanslag.

Förebyggande av jäv

Det finns inget av ovanstående som är alldeles glasklart jäv men försiktighetsprincipen är lämplig att utgå ifrån; att hellre avstå från ett beslut som kan vara till men för organisationen, styrelsen eller ansvariga tjänstemän.

Organisatoriska förebyggande insatser för att undvika jäv

- Stadgarna
- Attestordning
- Delegationsordning

- Förbundsstyrelsen kan inte vara ombud på förbunds kongressen och har ej heller rösträtt
- Medlem i styrelse i länsförening kan inte vara ombud på länsförenings årsmöte och har ej heller rösträtt
- Medlem i styrelse i lokalförening har ej heller rösträtt på lokalförenings årsmöte
- Valberedningen strävar efter geografisk spridning bland ledamöterna
- Förbundsrevisorerna föreslår val av auktoriserad revisor till kongressen
- Riktlinjer för val av hedersledamot
- Att generalsekreterare har yttrande- och förslagsrätt men ej beslutanderätt på AU/FS möten (enligt stadgan)
- Att kansliet beslutar om projekt för nyskapande verksamhet.

Vi följer jävsgrunderna i förvaltningslagen

<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2015.1/324646.html>